

KARIŠKIŲ ŽODIS

Leidžiamas Krašto Apsaugos Ministerijos Literatūros skyriaus

Kaina. 3 mėnesiams: kariškiams 8 rub-
liai Atskiri numeriai 30 kap.

Eina vieną kartą į savaitę

Adresas: Krašto Apsaugos Ministerijos
Literatūros skyrius (Mickevičiaus g-vė Nr. 16.)

Nr. 20

Kaunas, spalio mėnesio 3 diena

1919 m.

A. A.

generolas Slabaševičius

Inžinerijos dalies rikiuotės viršininkas ir laikinai
ėjusis Vyriausio Karo Vado pareigas.

Dėliai stokos popierio kaikurį laiką
„Kariškių Žodį“ leisime sumažintą.

„Kar. Ž.“ redakcija.

Anglai pripažįsta Lietuvos Nepriklausomybę

Kaunas, rugsėjo 25 d. 1919 m.

Jo Ekscelencijai Lietuvos Valstybės
Prezidentui

Turiu garbės Tamstai pranešti, jog aš
gavau per Rygą telegramą iš Užsienio
Reikalų Ministerijos, kad Jo Didenybės
Britanijos Karaliaus Valdžia yra pranešu-
si Lietuvos Atstovams savo sutikimą pripa-
žinti Laikinąją Lietuvos Valdžią de facto
nepriklausomu vienetu tuo pačiu pagrindu
kaip Estų ir Latvių tautas, ir man yra
įsakyta tautai pranešti Tamstai.

Turiu Tamstai didžios pagarbos žodį.

Ward

Pulkininkas Misijos įgallotinis
Baltijos kraštams.

KARŽYGIŠ.

Tėvyne, gimdai Tu galiūnus,
Nepuola dar dvasioje Vytauto sūnus...
Tiek amžių miegojus—atbudai ūmai!
Už Tavąją laisvę, kovoja nūnai —
Narsus Sidaravičius!

Nors krito kovoje galiūnas,
Nors priešų išjuoktas Jo kūnas, —
Bet karžygį narsų visi paminės,
Kovodami už laisvę kovoj ištesės
Kaip Sidaravičius!

Ilsekis, Narsuoli, Daugailių kapuos,
Tauta Tavo žygį žiedais vainikuos...
Te priešai sužino kaip gerbt mūs' galiūnus:
Tik būkime galingi—tautos stiprūs sūnus
Kaip Sidaravičius!.

20. 9. 19 m.
Kaunas.

Kareivis Vaitiekus.

Iš a. a. karūžo J. Sidaravičiaus biografijos.

Karūžas Jurgis Sidaravičius, sūnus ūkininko Jur-
gio Sidaravičiaus ir motinos Petronės Juškytės, gimė
1900 metais, lapkričio 27 dieną Liepalotų kaime, Luk-
šių valsčiaus, Šakių apskrities, Suvalkų rėdybės. Vai-
kystės laiką praleido pas tėvus ūkėje. 1912 metais
buvo leistas tėvų mokyti Mariampolės vyrų gimna-
zijon. Du jo vyresniojiu broliu jau buvo besimoki-
nų, vienas, Juozas, Maskvos universite, kitas, Bronius,
Mariampolės gimnazijoje.

1915 m., išsikėlus Mariampolės gimnazijai į Ru-
siją, Jurgiui teko pertraukti mokslus, pasilikti namieje
ūkyje. Namieje bedirbdamas su savo namiškiais ūkės
darbą, jis vis galvojo, kaip pastojus kokion nors lie-
tuviškon gimnazijon, kurių tuokart būta tikrai Kaune,
Vilniuje, Panevėžyje. Praėjus kaikuriam laikui, atsida-
re ir Mariampolėje „Žiburio“ gimnazija, ir Jurgis
1918 m. sausio 3 d. pastoja ton gimnazijon, kurioje
liepos 30 d. liepos baigia 4 klases. Nuo to laiko
būna namieje kaime pas tėvus, ir mokinasi privatiš-
kai. Kaime begyvendamas, Jurgis sueina su kaimo
jaunimu, tveria jaunimo organizacijas, daro jam pa-
skaitas, žodžiu, varo švietimo darbą.

1919 m., išgirdęs apie organizavimą Lietuvos ka-
riuomenės, atvažiuoja į Kauną ir čionai sausio 27 d.

išpradžių pastoja savanoriu Krašto Apsaugos Ministerijon, o paskum, kovo 7 d., Karo Mokyklon. Baigęs liepos mėnesyje Karo Mokyklą, buvo nuskirtas į I-į pulką, kuriame jam ir teko parodyti savo karžygišką žygi.

Iš pat jaunystės Jurgis buvo pastovio, tvirto charakterio; ką užmąnydavo, tą turėdavo padaryti, kad ir kasžin kas būtų. Turint tikrai tokį charakterį, a. a. Jurgis galėjo ligi paskutinei gyvenimo minutei gintis nuo priešų. A.

Vargo poėtos.

Muzikos slėpinga galė.

Šviesi saulutė leidžiasi. Oras skardus, pripildytas žiogų tarškėjimu, kurį nūsmelkia kulkosvaidžių tratėjimas ir reti, sunkūs stovinčios už miško patrankos atsidūsėjimai. Aptyla kaikuomet viskas aplink, bet tik trumpai valandėlei, kad pasilsėjęs dar su didesniu įnirtimu pradėti baisų pragaro žaislą. Ir štai, tokiai tylos valandikei ištikus, tik keliems šautuvams visos linijos platumoj bepleškant, pasigirsta liūdno laidotuvių maršo atgarsis. Sugriebia jį pakilęs lengvas vėjelis ir nuneša jį į apkasus, ir pasiekia jis kareivio ausies, ir įsmenga giliai sielon, ir užkaitina jausmus, užvirina keršto gaisrą krūtinėje ir tučtuojau prasideda visu platumu kulkosvaidžių barškėjimas, šautuvų pleš-

kėjimas ir už miško stovinčioji patranka vis dažnyn ir dažnyn pradeda kvėpuoti mirties skriduoliais, taikomais į tirštus, susispietusio priešo būrius ir kiekvienas jų priešą pusėj plyšdamas palieka lietuviško keršto žymes.

O liūdnas maršo atgarsis nenustoja plaukęs ore, nors ir nebgirdi jo besikaunantieji. O žiaurus priešas puola ir puola mūsų apkasus savo plačia, įsisūbavusia banga, kuri jau kelis kart būvė atstumta atgal, palikus besiraitančias mirties agonijoj aukas, kurios savo širdį plėšiančiu vaitojimu lyg kad nori peršaukti patrankų bildesį ir kulkosvaidžių tarškėjimą.

Tik staiga nutyla akimirksnyj šaudymas ir kovotojų ausis pasiekia laidotuvių maršo paskutinis akordas, kuris nutrūkęs, tuoj subjra vakaro ore, palikdamas tik skaudų ir graudų atsiminimą.

O tuo tarpu viskas aplink nutilo, nurimo, lyg kad klausydamos to paskutinio akordo, ir tik jam staiga nutrūkus, išsyk visuose galuose sutarškėjo, supleškėjo, sužė patrankų ir kitų mirties įrankių vėsula; sulingavo susiūbavo priešą tiršta banga, puolė į durtuvus su džiaugsmo riksmu, kuris greit virto sužeistų vaitojimais, o tarp smilkstančių viršun parako dūmų pasigirdo riksmas: „Mes pergalėjome! Nežūsi, motin Lietuva!..“

Muzika pridavė ištvermės ir padėjo nulemti dalyką mūsų naudon.

A. Vienuolis.

KARŽYGIAL.

Šią vaizdelį aukojau karžygiams kareiviams: Šimui Dumbliauskui, Povilui Tamošiūnui ir a. a. viršilui Kaziui Janulevičiui ir Vincui Leminskiui.

Saulė dar netekėjo, bet jau sklaidėsi rūkai ir ant rasokilių sužibo rasa. Rugiuose ir dirvose giedojo vėversėliai, miške atbudo paukštytės ir netoliese paežerėj už plento klegėjo garnys. Šiaip demarkacinėj linijoj visai buvo ramu, kaip bolševikų, taip ir mūsų pusėj.

Dar išvakaro išėję žvalgybon N kuopos kareiviai, viršila Jonas Kazlas, Liudas Vinculis, Tomas Povilionis ir Domas Šimanauskas per naktį prišliaužė prie bolševikų pozicijų po Bružais ir, sulindę rugiuos, kugždėjos, kas daryti toliau. Pasisekė sužinoti, kad čia pat sodžiuje esą 40 bolševikų su vienu kulkosvaidžiu ir kad klojime esą daug prikrauta lašinių ir kitų gėrybių, kurias, pasitraukdami komunistai, buvo atėmę iš žmonių.

— Na, tai kaip gi? — po ilgo tylėjimo ir mąstymo prašnibždėjo į draugus viršila Kazlas. — Mano nuomone, tai pulti ir gana. Tai kas, kad jų 40. Ties Alunta jų buvo 300, o mūsų vos 13 ir tai, žiūrėk, kad nebūtų sužeidę mūsų karininko, tai ir belaisvių ir karo grobio būtumėm paėmę, Pamėginkim! A?

— O jei jie pradės iš kulkosvaidžio pyškinti? — rimtai pažvelgė į viršilą Šimanauskas.

— Jei karštai užpulsim, tai nebus kada ir pyškinti, — parėmė viršilą Povilionis ir pridėjo: — jei

pulti, tai dabar patogiausias laikas, kol jie miega, mums kiekvieną minutę brangi.

— Mano nuomone ir gi, arba pulti arba atgal į kuopą grįžti, — atsiliepė iš paežio visas šlapias (jam prisėjo šliaužti bala) Vinculis ir, iškratęs iš kišenės delnan duonos trupinius, supylė juos burnon.

— Žinoma, ne čia per dieną gulėti, — rūščiai pašiepė jį Šimanauskas, — da ateis varpų raškyti ir užčiups visus, kaip vaikus žirniuos.

— Na tai kaip gi, pulsime ar atgal grįšime? — stačiai pastatė klausimą viršila ir pažvelgė į Šimanauską.

— Kad anksčiau, tai nekas būtų ir grįžti, bet dabar da įžiūrės iš sodžiaus ir išpyškys visus paeiliui... Jie bailūs tik, kai juos užpuola, o kai jie patys puola, tai pikčiau šunų... Mano nuomone — pulti.

— Na, o tamsta, kaip? — rimtai atsikreipė viršila į Vinculį, su kurio nuomone jis visuomet skaitydavosi. Be to, dar jis gerbė Vinculį už tai, kad tas buvo keturių klesų, ir, nepanorėjęs būti štabo raštininku, prisirašė prie rikiuotės.

— Žinoma, taip pulti, tai būtų didelė rizika, bet ar negalima būtų, kaip norint jų išpravokuoti... Žinote ką, — ūmai užsidegė jis ir atsisėdo, — aš galvą dedu, kad jei mes pradėsime šaudyti, tai Pundulis neiškęs ir pats atbėgs su savo kuopa. Aš pats girdėjau, kaip vakar karininkai kalbėjo, kad arba pirmyn, arba atgal, o taip ilgai vienoje vietoje stovėti — tai supelėti galima... O jei pasikels Pundulis, tai ir X ir VIII kuopa, o tada ir visas pulkas... ir mes pradėsime žygiuoti.

— Palaukite, — užsidegė ir viršila, — kiek pas mus šovinių?

Karo Mokyklos auklėtinis Petras Biržys.

A. a. Ginklo draugui Karžygiui Karūzui Jurgiui Sidaravičiui.

Sužinojome, kad miręs
Nuo sunkių žaizdų,
Baisenybių daug patyręs
Karo lauke Tu.

Neseniai Tau išlydėjo
Tėvai iš namų
Ir širdin jie Tau įdėjo
Prakilnių jausmų.

Pažadėjai už Tėvynę
Galvą atiduot —
Savo protėvių gimtinę,
Kad tik išvaduot.

Nesenai dar kaip erelis
Tu karan skridai, —
Tave nešė juodbėrelis, —
Per kraujus bridai...

Priešo kulkos tavęs laukė, —
Karan atvykai,
O meilužę - geltonplaukę
Verkiant palikai...

Nors pagailo, bet teisybė,
Juk šitoj mirtis,
Teikia Lietuvai liuosybę,
Bus mums pavyzdys!

Te kiekviens verguvės pančius
Traukiant Lietuvos,
Kaip Karūzas Sideravičius
Gyvastį aukuos!!!

Būkime pasišventę tėvynei.

Gyvenimas skurdus, pasaulis žiaurus, Lietuvos ke-
liai ir takeliai užsodinti nepereinamais erškėčiais, am-
žinų mūsų priešų ir skriaudėjų užveistas, iš visų šalių
siaučia tamsių ir nesuprantamų mums minčių ir už-
manymų vėsus, o iš viršaus juodi mūsų nesusipra-
tymo debesys. Baisus reginys, prieš kurį nenoroms
turi sudrebėti dar netvirtos lietuvių kūno ir dvasios
jėgos; nenuostabu, jog kaikurie iš mūsų brolių lietu-
vių nusimine, rankas nuleidę, laukia patys nenuvok-
dami, koksai likimas ištiks Lietuvą, nes jie pripratę
ilgus metus vilkti svetimą jungą, nesugeba pasitikėti
savo jėgomis ir suprasti, kad mūsų Tėvynė lygiai,
kaip ir kitos tautos, gali būti savarankė, nepriklausoma
valstybė.

Mūsų abejojantys, broliai Lietuviai, palieskime są-
žinės pirštais į Tėvynės žaizdas, suvienykime mūsų
mintis su Lietuvos praeities ir dabarties didvyrių min-
timis; neatsižvelgdami į visas sunkenybes, paduokim
kita kitam ranką ir bendromis jėgomis raukim erškė-
čius ir taisykim kelius į šviesesnę ir laimingesnę
ateitį. Dabarties laikai yra mūsų tautos kvotimai,
kuriuos privalom išlaikyti. Tėvynė reikalauja iš mūsų
aukų; kurių privalom nesigailėti; mūsų žmonės vieni
aukauti savo gyvybę, kiti sveikatą ir visą savo turtą.
Kariuomenės užlaikymui yra daromos rekvizicijos,
kurias turime vaizduotis ne kaipo priespaudos pan-
čius, bet kaipo auką, kurią reikia būtinai nešti ant
Tėvynės aukuro. Gana mums priespaudos ir svetimo
jungo, eikim pirmyn drąsiai su vilimi ir pasitikėjimu;
suvienytomis jėgomis pargalėsime visus priešus, o
ateities gerovė bus mūsų pačių rankose.

V. Andrekus.

— Pas mane šimtas be penkių.

— Pas mane lygiai du.

— Pas mane pusantro?

— O pas mane 60 tokių ir 25 variniai.

— Vyrai, bet pas mus dar du revolveriu, 8 bom-
bos, po šimts velnių, jei mes jų neišmušim! Pasistip-
rinkime lašiniai ir pirmyn, — užsikarščiavo ir Po-
vilionis.

— Palaukit, draugai, nesikarščiuokit taip, — pats
karščiuodamasis ramino savo bendrus visuomet rim-
tas Vinculis. — Neužmirškim, kad jų 40 ir kulko-
svaidis... Mes padarysim taip. Tu Tomai su Šima-
nasku sėsite už pirtelės ir išpradžių viens po kito
pradėsite šaudyti iš revolverių: mįguisti bolševikai pa-
manys, kad iš vokiško rankinio kulkosvaidžio, o mu-
du su viršila užpulsime su bombomis. Gaila tik, kad
nežinome kur kulkosvaidis. Aš prisiekti galiu, kad
Pundulis neiškes ir pribus su visa kuopa. Pamatysit,
kolei ten Kaune spręs ir aimanuos, mes šiandien vi-
su frontu pradėsime žygiuoti pirmyn. Iš mažo degtuko
kyla gaisras... O jei prisieitų trauktis, tai tik neišsisklai-
styt... Palaukit, palaukit, draugai, — dar labiau susirū-
pino Vinculis, — jei jie prisitrauktų kulkosvaidį, tai viso-
kais būdais stengtis, nukirsti kulkosvaidininką.

Pirmutiniu šliaužė paežiu viršila Kazlas, paskum
jį Vinculis, o Povilionis su Šimanasu pagūžomis
nukiutino už pirtelės ir įsikase vienas dilgėlėse, o ki-
tas bulbėse. Porą minučių buvo tylu, tik štai, padrio-
skėjo viena bomba, kitame daikte kita, trečia ir tuo
matu sujudo visas sodžius. Povilionis pradėjo tauk-

šėti iš revolverių, jam pritarė trijų šautuvų ugnimi
Šimanasukas ir viršila su Vinculiu. Iš klojimo pra-
dėjo bėgti bolševikai: vieni basi, kiti pusnuogiai, be
ginklų, be rūbų. Keletas išbėgo ir iš gričios, bet Ši-
manauskas vieną tučtuojau paguldė ant slenksčio, kiti
gi peršokę per tvorą pasileido į lauką. Kitame so-
džiaus gale pradėjo šaudyti ir bolševikai, bet tokioj
netvarkoj, kad išbėgę iš klojimo komunistai, pamanę
esą iš visų pusių apsupti ir sustoję iškėlė aukštyn
rankas.

— Továrišči, stoi!.. Nazad!.. Vperiod!.. Ich ma-
lo... — pasirodė vidury sodžiaus raitas komisaras ir
su kardu rankoje metėsi pirmyn. Jis žūt būt norėjo
atvaduoti lašinius, bet tuo metu atsilošė ir nukrito
nuo arklio. Sutarškė ir kulkosvaidis.

Nesuspejo taip greit apsikasti, viršila su Vinculiu
greit nustojo šaudę, bet Povilionis su Šimanasu lai-
kėsi daugiau pusvalandžio, kolei pribuvo su savo kuop-
pa Pundulis.

Bėgdami bolševikai nesuspejo išsivežti savo didelio
grobio, o taip pat paliko mums savo kulkosvaidį, gur-
guoles, daug ginklų ir daug surekvizuotą gyvulių ir
šiaip turto.

Lengva ir garbinga karžygių viršilos Jono Kazlo
ir Liudo Vinculio mirtimi, pulkas pradėjo žygiuoti pir-
myn ir tą pačią dieną užėmė svarbiausias pozicijas.

Dėkingi atvaduoti žmonės nuvežė karžygių lavo-
nus į savo parapijos kapines ir ten iškilmingai juos
palaidojo, o toje vietoje, kur buvo karžygiai nukauti,
visas sodžius susidėjęs pastatė kryžių ir ant to kry-
žiaus užrašė jų pavardes.

Žinios.

Lietuvoje.

Užsimušė lakūnas. Rugsėjo 28 d. Kaune be manevruodamas užsimušė lietuvių tarnybos aviatorius Šulc'as. Lakiojusių su juomi aviacijos mokyklos mokyns sunkiai sužeistas.

Mirė generolas Slabaševičius. Rugsėjo 28 d. vakare Kaune staiga pasimirė generolas Slabaševičius, inžinerijos dalies viršininkas ir laikinai ėjęs Vyriausio Karo Vado pareigas.

Panevėžys. Sekmadieny, Rugs. 14 d. š. m. Panevėžy buvo priesaika, ir prie jos pritaikinta kariuomenės iškilmė, kame dalyvavo N pulko ir m. Komendantūros kariuomenės dalys. Priesaika su iškilme buvo atleikama bažnyčioj (buv. rusų Cerkvėj). Po priesaikos, apie 1 val. dien. prasidėjo iškilmė miesto gatvėse. Savo vadų vedama, kariuomenė pradėjo žygiuoti gatvėmis nuo bažnyčios griežiant lietuvių maršą. Tatai pridarė nemaža įspūdžio žmonėms, nes nevienas Liet. pil. atidžiai žiūrėjo ir gerėjosi pirmą syk matydamas „Lietuvišką parodą“. Pirmiausia žygiavo N pulko Raitelių Eskadronas su muzika ir pėstininkais paskui. Toliau traukė m. Komendantūros kar. dalys, taipogi su savuoju orkestru. Išvaizda atrodė puiki ir skaitlinga kareiviais, o taipogi griežiant orkestrams vienas paskui kitą „Lietuvišką maršą“ nevienam lietuviui užžavėjo širdį...

Tuomi baigėsi pirmutinė dar Panevėžy Liet. kariuomenės iškilmė.

Negana to, vakare buvo surengtas netoli miesto Jasnogurkoj, gana puikioj vietoj, „Kareivių vakarėlis“. Publikos atsilankė nemažai; čia griežė orkestras, dainavo choras, žaidė vaikai, buvo žaislai ir šokiai.

Labiausiai palinksmo publiką mūsų kareiviai, per lenktynes, kaip pėsti taip ir raiti. Publika buvo gan užganėdinta tuomi ir pasibaigus šokiams išsikirstė. Ta diena lai būna atmintina mūsų draugams kareiviams ir visai kariuomenei už gražią iškilnę ir dorus pasilinksminimus, bei sumanymus!

Kariškis M - j a s.

Užsienyje.

Lenkai mobilizuoja gudus. Okupuotuose Baltarusijos apskrčiuose lenkai ruošiasi daryti mobilizaciją. Pirmiausia manoma skelbti vyrų šaukimą Balstogės, Bielsko ir Sokolsko apskrčiuose. Iš Varšavos atvyko specialinė karo Komisija. Tų kraštų gyventojai gudai yra baisiai nusistatę prieš lenkus ir ketina nestoti lenkų kariuomenėn.

Pulk. Domanskio areštas. Pilsudskio įsakymu Varšuvoje areštuotas generalinio štabo pulkininkas Domanskis įtariamas kaip bolševikų agentas. Patirta, jog jis bolševikams teikdavęs žinių apie lenkų kariuomenę.

Lenkų papirkimai. Savo tikslams atsiekti, lenkai daugiausiai vartoja prigavimus, melą, šmeižtą ir papirkimus. Visiems gerai žinoma, kokių biaurių pasakų lenkai skleidžia apie Lietuvą ir Ukrainą. Toms melagybėms platinti, jie už didelius pinigus nusišandė

žymesnius prancūzų laikraščius. Užsienio spaudos papirkimui lenkų valdžia išleido virš penkių milijonų markių.

Dabar lenkai visokiais būdais stengiasi papirkti gyventojus tuose kraštuose, kuriuos lenkai nori prijungti prie Lenkijos. Lietuvos okupuotose vietose, pav., lenkai dalina gyventojams cukraus, druskos ir k., kad tik jie rašytųsi prie Lenkijos. Augštojoj Silezijoje irgi smarkiai papirkinėjami vietos gyventojai, kad santarvės Komisijai, kuri tyrinėja A. Silezijos klausimą, — jie kuodaugiausia primeluočiau ant vokiečių valdžios ir reikalautų prijungti A. Sileziją prie Lenkų.

Gudų gobšumas. Rugsėjo m. 7 d. Rygoje įvyko skaitlingas gudų (baltarusių) susirinkimas, pirminkaujant centralinės gudų rados nariui Čerepuk'ui. Čerepuk'as darydamas pranešimą apie Baltarusijos politinį stovį, tarp kitko pabrėžė, kad Lietuva norinti užgrobti didelius Baltarusijos plotus. Susirinkimo rezoliucijoje skelbiama, kad Vilnius yra tai sena Baltarusijos sostinė, kame turi pradėti darbuotis gudų Rada. Toliau susirinkimas protestuoja prieš Lietuvos vyriausybės grobimo politiką, kuri apsireiškia tame, kad lietuviai reikalauja sau dalį Vilniaus gubernijos su Vilniaus miestu ir dalį Gardino gub. Matyt, gudų veikėjai mažai tenusimano istorijoje; juk ten aiškiai sakoma, jog Vilnius nuo amžių buvo ir yra Lietuvos sostinė ir lietuviai todėl turi pilniausios teisės jo reikalauti, taip lygiai kaip visų lietuviams apgyventų vietų. Užtat visoki gudų priekaištai lietuviams ir kaltinimai svetimų žemių grobime, šiuo atveju kur kas labiau tinka patiems gudams, negu lietuviams. Tokius keistus ir juokingus reikalavimus statyti gudų veikėjai tur būt išmoko nuo Vilniaus lenkų-endekų.

Amerikos kariuomenė Lietuvai. Lietuvių karo misija Paryžiuje neseniai kreipėsi per laikraščius į Amerikos kariuomenės karininkus ir kareivius, kviesdama juos stoti savanoriais į organizuojamąją Paryžiuje kariuomenę, Lietuvos atvadavimui nuo priešininkų. Į tąjį Lietuvių misijos pakvietimą atsiliepė daugybė amerikiečių kariškių ir užsirašė savanoriais. Amerikiečiams buvo pranešta, kad lietuvių karo misija mano per tris mėnesius laiko suorganizuoti 6.000 amerikiečių kareivių, kurie vėliau bus pervežti Lietuvon.

Savanoriai priimami vieniems metams, bet reikalui esant, Lietuvos valdžia gali juos sulaukyti trims metams.

Estų armijos stovis. Nepernesiai laikraščiuose pasklydo žinia, būk estų kariuomenė esanti labai blogame stovyje ir nenorinti kariauti. Tos paskalos, matyt, yra tik Estų priešininkų darbas, nes ištikrųjų, tai estų kariuomenės dvasia visiškai patenkinanti. Apie tai liūdija Lietuvos pasiuntinys Rygoje d-ras J. Šliupas. Pirmoše rugsėjo dienoše dr. Šliupas važinėjo Estijon lietuvių pabėgėlių reikalais, kurių ten dar gana daug yra užsilikę. Laike savo kelionės d-ras Šliupas turėjo progos susipažinti su estų kariuomenės stoviu.

Pasak d-ro Šliupo, estų kariuomenė daro labai gerą įspūdžio, ji gerai aprenpta ir apginkluota. Sunku įsivaizdinti, kad bolševikai sugebėtų kada nors nugalėti estų kariuomenę.

Apie gerą estų kariuomenės stovį patvirtina ir patys estų vadai pulkininkai Soots ir Rink, kuriuodu neseniai buvo Rygoje.